

Epilog: Hledání sebe sama prostřednictvím našich pacientů

Opětovné nalezení objektu a znovuzískání sebe sama

David E. Scharff, M.

From Refinding the Object and Reclaiming the Self Copyright © 1992 by David E. Scharff
e-Book 2020 International Psychotherapy Institute

Volný překlad: Iveta Skálová

V samém srdci teorie objektivních vztahů je způsob práce, který se vyskytuje při souhře mezi dvěma lidmi, v oblasti překrývání, která je jak mezi nimi, tak uvnitř každého z nich. Pokud je tento přístup účinný, je tomu tak proto, že nastává vzájemné zapojení obou - pacienta i terapeut jako úplných lidských bytostí. Každý s bohatou škálou vědomých i nevědomých sdělení, prostřednictvím kterých mohou sdílet doplňující, rezonující objektové vztahové systémy.

A tak musíme také uvažovat o objektivním vztahu terapeuta - nás samotných - v tomto zkoumání nerozlučného vztahu mezi sebou a objektem. Naši pacienti jsou naším objektem. Jsou úložištěm odštěpených částí nás samotných. A zároveň do nás vložili části sebe sama, z nichž některé přijímáme a ztotožňujeme se se změnou našeho vlastního objektového vztahu - k lepšímu i k horšímu. Občas, potěšení z růstu našich pacientů resp. identifikace s jejich lepšími vlastnostmi, táhne terapeuta směrem k růstu. Jindy jsou naše objektové vztahy ovlivněny negativně, ke znepokojení našich manželů a rodin.

Dobře si pamatuji epizodu - protože to nebylo tak dávno - když jsem přišel domů se vztekem, který neměl žádný rozeznatelný spouštěč v nejbližší rodině. Tedy do doby, než se moje dvanáctiletá dcera zeptala: „Co se to s tebou děje, tati?“ na základě toho jsem měl záblesk vhledu, že to byl můj poslední pacient, který se do mě dostal. Přijal jsem, s určitým druhem radosti, jeho vztek z předchozího večera, protože jsem částečně obdivoval jeho vervu a agresi tváří v tvář rodinným omezením. Ale častěji je to zralý, odolný soubor objektových vztahů terapeuta, který je na důležitém okraji jeho práce, je k dispozici k převzetí pacientem, k pozměnění a vytvoření pacientova vlastního objektivního vztahu. Pro jistotu, se projektivně identifikujeme s našimi pacienty, a vkládáme do nich aspekty nás samotných, které jim nepatří. Ale pokud můžeme pacientovi pomoci zadržet a upravit je, poté je vzít zpět v podobě, která je naše vlastní, přičemž pacientovi ponecháváme svobodu přijmout užitečné aspekty a možnost odmítnout ostatní.

Tento terapeutický boj, který je každodenní věcí naší práce, existuje, protože jsou to naše já, které utváří náš terapeutický nástroj.

Pacienti se stávají našimi objekty. Proti nim a s nimi hodnotíme sami sebe jako terapeuty. Vše, co od nich přijímáme, co jim poskytujeme a to, co nabízíme pro jejich vlastní potřebu, je vše funkce nás samých. A my soudíme a chápeme naše já podle toho, jak zkušenosti s těmito pacienty nás samotné odrážejí. Naše profesionální sebeúcta je provázána s našimi pacienty,

stejně tak jako je naše osobní sebeúcta je provázána s našimi rodinami a přáteli. To neznamená, že terapeuti by neměli mít profesionální odstup od pacientů.

Oni potřebují vzdálenost, aby zvládli tok sebe a předmětu vlastní psychoterapie. Žádná jiná profese tak záměrně neučí své praktikující, aby každý den dali sami sebe všanc tímto způsobem, a zároveň volá po reflexní zkoumání této zkušenosti.

V konečném důsledku se nejedná o prostý odraz sebe sama skrze pacienta, který určuje posouzení naší profesionální účinnosti a přispívá k našemu sebehodnocení obecně. Je to komplexní interakce mezi naším sebehodnocením a odrazem našich objektů v pacientech, spolu s tímto zrcadleným obrazem našeho já poskytované vnitřními a vnějšími objekty tvořenými našimi vrstevníky, učiteli a nadřízenými, rodiči a dalšími primárními objekty, kteří všichni přispívají k nastavení našich objektových vztahům, v nichž sídlí naše já. V tomto procesu musíme najít nové vnitřní objekty a musíme si vypěstovat nové a změněné části našeho já, abychom se k nim mohli vztahovat.

Musíme - stejně jako naši pacienti - znovu získat ztracené a pohřbené části našeho já. V terapeutickém směřování s našimi pacienty, prožíváme shledání s těmi částmi našeho já, na které jsme zapomněli, které jsme měli a které jsme nikdy přímo nepoznali, části, které se rozrůstají o nové schopnosti s přibývajícimi zkušenostmi a věkem.

To je zkušenost, která přináší osobní obnovu. Je to vyvíjející se proces, který trvá tak dlouho, jak dlouho trvá naše práce. Ohrožující a zároveň tvořící výzvu je pro naši práci zásadní. Je to, konečně vztah mezi naším vlastním já a našimi vlastními objekty - pacienty a rodinami - který vyžaduje obnovu a který zároveň přináší obnovu v průběhu celého života naší práce.